



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou v právní věci

žalobce: **L. R.**
zastoupen Mgr. Karlem Půšem, advokátem
se sídlem Sloupno 13, PSČ 503 53

proti
žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**
se sídlem U Jezu 642, 461 80 Liberec

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 9. 2018, č. j. OD 826/18-2/67.1/18230/St,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 9. 2018, č. j. OD 826/18-2/67.1/18230/St a rozhodnutí Městského úřadu Turnov ze dne 31. 7. 2018, č. j. OD/18/21979/AZD se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 12 228 Kč do tří dnů od nabytí právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Turnov ze dne 31. 7. 2018, č. j. OD/18/21979/AZD (dále jen

„rozhodnutí prvního stupně“), kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku dle ust. § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce napadl shora uvedené rozhodnutí žalovaného včas podanou správní žalobou. Namítal, že žalovaný neposoudil obsah a funkčnost nezbytných kroků ke zjištění osoby přestupce ze strany správního orgánu I. stupně.
3. Dle žalobce nebyly využity všechny možnosti doručování, které správním orgánům umožňuje správní řád. Správní orgán I. stupně se nedostatečně vypořádal s informacemi zadanými žalobcem (neprovedl kontrolu doručovací adresy v databázi obyvatel, nevyužil součinnosti policie) a aplikoval objektivní odpovědnost i v případě, kdy žalobce aktivně sdělil kontaktní údaje přestupce.
4. Žalobce má za to, že byla zjištěna totožnost přestupce a tímto nebyla naplněna podmínka pro objektivní odpovědnost provozovatele vozidla; správní řízení by mělo probíhat se skutečným přestupcem. Žalobce dále neměl možnost doložit tvrzení a důkazy prokazující, že vynaložil veškeré úsilí, aby přestupku zabránil (s odkazem na § 23 zákona o silničním provozu).
5. Žalovaný navrhl napadené rozhodnutí zrušit.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Žalovaný se ve svém vyjádření v plné míře odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a znovu shrnul všechny skutkové okolnosti i následné právní hodnocení.
7. Dle žalovaného správní orgán I. stupně učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, toho se ale nepodařilo ztotožnit. Pouhé sdělení provozovatele vozidla o skutečném přestupci, ještě není důkazem, že se uvedená osoba přestupku dopustila. Nelze tak přijmout závěr, že totožnost přestupce byla zjištěna. Podmínky pro projednání přestupku žalobce byly splněny. Žalobce mohl dokládat důkazy na svoji obhajobu jak v odporu proti příkazu, tak i v rámci vyjádření se k podkladům rozhodnutí.
8. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout.

IV. Posouzení věci krajským soudem

9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) Učinil tak bez nařízení jednání postupem za podmínek stanovených dle ustanovení § 51 odst. 1 věty druhé s.ř.s. Vzhledem k tomu, že ke dni 30. 4. 2020 zanikla soudci JUDr. P. K. podle § 95 zákona č. 6/2002 Sb., funkce soudce, byla tato věc přidělena změnou rozvrhu práce č. 8 ze dne 21. 4. 2020, zn. Spr. 1948/2020 k projednání a rozhodnutí samosoudkyni JUDr. J. K. Po prostudování správního spisu dospěl soud k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž při tom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného.
10. Z předloženého správního spisu soud zjistil, že správní orgán I. stupně obdržel od Městské policie Turnov Oznámení o přestupku ze dne 1. 11. 2017. Správní orgán I. stupně zaslal žalobci výzvu k uhrazení částky, která mu byla doručena dne 11. 12. 2017.

Žalobce téhož dne zaslal správnímu orgánu údaje o řidiči, který v dobu přestupku řídil. Na formuláři vyplnil jméno, datum narození, číslo řidičského průkazu a adresu trvalého pobytu. Správní orgán I. stupně zaslal takto označenému řidiči výzvu k vyjádření; tato byla doručena fikcí dne 28. 12. 2017. Následně vydal správní orgán I. stupně dne 7. 6. 2018 usnesení o odložení věci, neboť do 60 dnů od oznámení přestupku nebyly zjištěny skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.

11. Žalobce namítl, že správní orgán neprovedl nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku.
12. Krajský soud se již mnohokrát vyjádřil v tom ohledu, že po provozovateli vozidla lze legitimně požadovat, aby již od počátku nesl odpovědnost za správnost a aktuálnost údajů, které o řidiči poskytuje. Pokud vyjde najevo, že provozovatelem vozidla uvedené údaje jsou nesprávné či neaktuální, jde toto zjištění k tíži provozovatele vozidla. Za takové situace nejsou správní orgány povinny činit na základě údajů provozovatele rozsáhlá pátrání po údajném pachateli přestupku (srovnej např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 – 46, ze dne 29. 9. 2016, č. j. 7 As 129/2016 – 35 nebo ze dne 17. 8. 2016, č. j. 7 As 135/2016 – 17).
13. Jak plyne z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt. Tématem se zabýval též rozsudek Nejvyššího správního soudu, který uzavřel, že: *„Mají-li správní orgány reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. Pokud ovšem provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, která je nekontaktní, osobu žijící v zahraničí, osobu, které se nedaří doručovat, případně tato osoba odepře podat vysvětlení z důvodu podle § 60 odst. 1 zákona o přestupcích nebo dochází-li k řetězení označených osob, je podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu naplněna a správní orgán po odložení věci či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.“* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 158/2018 – 40 ze dne 14. června 2019).
14. Intenzitou snahy správního orgánu se dále zabýval Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 – 46, takto: *„Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. Dobrý příklad poskytuje věc řešená Krajským soudem v Hradci Králové v rozsudku ze dne 28. 8. 2014, č. j. 30 A 92/2013 – 27, kde provozovatelem vozidla byla autopůjčovna, která na základě výzvy poskytla správnímu orgánu údaje o subjektu, jenž měl v době spáchání přestupku vozidlo pronajaté, a přiložila příslušnou nájemní smlouvu; krajský soud uzavřel, že správní orgány měly vyvinout větší úsilí ke kontaktování označené obchodní společnosti a jejího jednatele, který dle sdělení provozovatele vozidlo osobně přebíral. Naopak pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení z důvodů podle § 60 odst. 1 věty za středníkem zákona o přestupcích (srov. citovaný rozsudek 3 As 7/2014 – 21), nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.), je podmínka učinění nezbytných kroků naplněna a správní orgán po odložení či zastavení řízení o přestupku projedná správní delikt.“*

15. Jak je z výše uvedeného patrné, nezbytná aktivita správního orgánu ve vztahu k možnému pachateli se odvíjí od konkrétní skutkové situace. Vždy je nezbytné si klást otázku, nakolik je zjištění osoby přestupce reálné a nakolik lze po správním orgánu spravedlivě žádat, aby činil v tomto směru další kroky. V projednávané věci žalobce nebyl vůči výzvě správního orgánu pasivní a sdělil (prakticky okamžitě – datovou zprávou do hodiny od doručení výzvy) osobu řidiče. Nedošlo ani k překážce při doručování této osobě, byť jí bylo předvolání k podání vysvětlení doručeno fikcí a následně byla zásilka vložena do poštovní schránky. Nejednalo se ani o nekontaktní osobu, která by například na oznámené adrese prokazatelně nebydlela. Nic nenásvědčuje tomu, že by žalobce jednal účelově, neměl v úmyslu označit skutečného řidiče a pouze by se snažil klást správnímu orgánu procesní překážky. Správní orgán nevynaložil ani základní úsilí v tom, aby ověřil adresu označeného řidiče z evidence obyvatel, popřípadě požádal o součinnost policii.
16. Jak je vidno z výše uvedeného, v projednávané věci nešlo o takovou intenzitu snahy správního orgánu, aby bylo možné uzavřít, že jakékoli další kroky by neúměrně zatěžovaly řízení. Z jediné výzvy doručené fikcí nelze učinit závěr, že se označené osobě nedaří doručovat. S ohledem na popsanou skutkovou situaci nelze považovat pouhé zaslání předvolání k podání vysvětlení označené osobě řidiče za nezbytné kroky, které by měl správní orgán ve smyslu § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu učinit ke zjištění pachatele přestupku. Správní orgán I. stupně však na další kroky zcela rezignoval a spokojil se s tím, že označená osoba se k podání vysvětlení nedostavila, tudíž nebyly zjištěny skutečnosti odůvodňující zahájit řízení proti určité osobě. Takový postup nepovažuje zdejší soud za dostatečný a uzavírá, že nebyla splněna negativní podmínka ustanovení § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu pro nastoupení odpovědnosti žalobce, jakožto provozovatele vozidla.
17. Krajský soud pak navíc pouze připomíná, že ač ve správním spise se nachází rozhodnutí Městského úřadu Turnov ze dne 31. 7. 2018, čj. OD/18/21979/AZD, v rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 9. 2018 je uvedeno, že žalovaný rozhodl o odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Turnov, čj. OD/18/19332/AZD, spis. zn. OD/17/30752 ze dne 26. 6. 2018 (ve spise založen dokument, označený jako Oznámení o pokračujícím řízení po podaném odporu).

V. Závěr a náklady řízení

18. Soud vzhledem k výše uvedenému dospěl k závěru, že je žaloba důvodná. Žalobce byl ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s. zkrácen na svých subjektivních veřejných právech rozhodnutím správního orgánu. Soud proto podle § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil napadené rozhodnutí pro vady řízení uvedené v § 76 odst. 1 písm. a) s. ř.s. a věc vrátil v souladu s § 78 odst. 4 s.ř.s. žalovanému k dalšímu řízení.
19. O nákladech řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 1 soudního řádu správního, dle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci úspěšný, a proto mu přísluší náhrada nákladů řízení proti žalované.
20. Náhradu nákladů řízení představují náklady právního zastoupení spočívající v odměně advokáta dle § 9 odst. 5 písm. d) ve spojení s § 7 bod 5. vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytnutí právních služeb (advokátní

tarif). Konkrétně soud přiznal náhradu za dva úkony právní služby po 3 100 Kč společně se dvěma režijními paušály po 300 Kč – převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby. K tomu přísluší advokátovi daň z přidané hodnoty ve výši 21 %, celkem odměna advokáta činí 8 228 Kč. Náklady řízení žalobce tvoří též zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč a za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1 000 Kč.

21. Celkem je tedy žalovaný povinen k náhradě nákladů řízení ve výši 12 228 Kč, a to k rukám právního zástupce žalobce.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 16. července 2020

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně